

Camí Vell de Lluc a Pollença

Paratge natural de la Serra de Tramuntana

Camí Vell de Lluc a Pollença

Paratge natural de la Serra de Tramuntana

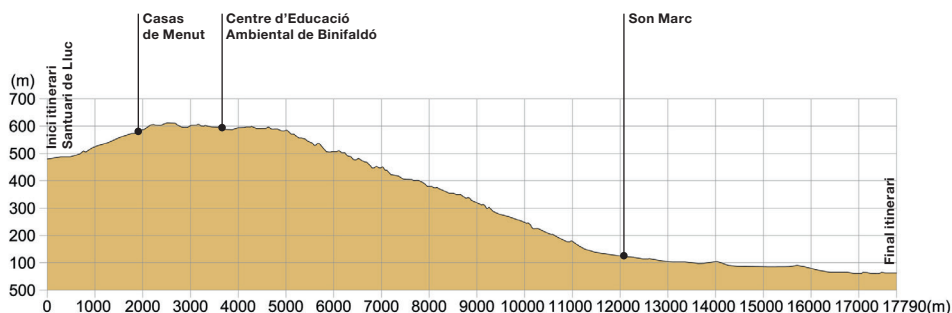
La nostra ruta comença a Lluc i ens durà, travessant les possessions de Menut, Binifaldó, Muntanya, Son Marc, Son Grua i Can Serra, fins a la vall d'en Marc, ja al terme municipal de Pollença, un dels municipis amb més riquesa natural, cultural i paisatgística del Paratge Natural la Serra de Tramuntana.

Recorregut aproximat (només anada): 17,80 km.

Durada: 4,5 h.

Dificultat: Baixa.

Iniciarem l'itinerari al Santuari de Lluc. A partir del centre d'educació ambiental de Binifaldó, només cal seguir els indicadors de la GR-221 i no tindrem cap dificultat per trobar el camí fins a Pollença.

Vista de la badia de Pollença des del collet de Binifaldó (Foto: Gràcia Salas)

1. Un itinerari que s'ha d'olorar, tocar, escoltar... percebre

Després de passar per davall els porxets del Santuari de Lluc, prenem un camí asfaltat amb el torrent a la banda esquerra. Pocs metres més endavant ens desviem cap a l'esquerra fins a arribar al camp de futbol. Deixam a l'esquerra un pontet de fusta i agafam l'antic camí Reial, que unia Lluc amb Pollença. Sortim a la carretera Ma-10 de Pollença a Lluc i anam cap a l'esquerra fins a trobar un camí asfaltat amb els cartells de benvinguda a les finques públiques de Menut i Binifaldó. Seguint el camí asfaltat entre alzines i rocams, arribam a les cases de Menut, les deixam a la dreta i continuam el camí fins a arribar al centre d'educació ambiental de Binifaldó. El deixarem a la nostra dreta per seguir el camí ample, ara ja sense asfaltar, que transcorre paral·lel a la paret de pedra en sec que delimita les tanques de conreus de devora les cases.

Relleu de les muntanyes (Dibujo: Vicenç Sastre)

Però abans podem returar-nos i recórrer l'itinerari adaptat a persones amb discapacitat visual que durant més o menys un quilòmetre va en la nostra mateixa direcció. Us convidam a fer-lo, amb els ulls oberts o tancats, però, això sí, amb tots els sentits ben desperts.

Aquí podem comprovar quins altres sentits intervenen en la contemplació de la natura. A la tardor escoltarem un crec-crec en trepitjar les fulles que perden els polls blancs (*Populus alba*), i a l'estiu gaudirem de l'ombra que ens dóna l'alzina d'en Pere, de més de 500 anys! Durant tot l'any, ens acompanyaran diferents ocells amb els seus cants: el tord (*Turdus philomelos*), el ferrerico (*Parus major*) o el tudó (*Columba palumbus*). Juguem a endevinar-los! Podem descobrir el tacte dentat del marge de les fulles del llampúdol bord (*Rhamnus ludovici-salvatoris*) i com són d'aferradisses les fulles de l'estepa llimonenca (*Cistus monspeliensis*). Després de passar la mà pel romaní (*Rosmarinus officinalis*), olorau-la, té una aroma inconfusible.

Estepa llimonenca (Foto: Gràcia Salas)

2. Passejant fins a la font de Muntanya

Després d'una lleugera pujada assolim el collet de Binifaldó (598 m), des d'on podem gaudir d'una magnífica vista de la badia de Pollença. I si el dia és ben clar, fins i tot a vegades s'intueix la silueta de l'illa de Menorca.

Font de Muntanya (Foto: Gràcia Salas)

Passam per un portell que separa la finca pública de Binifaldó de la possessió de Muntanya, finca privada, i baixam per l'antic camí de ferradura fins a arribar a la font de Muntanya, on els pelegrins s'aturaven a refrescar-se quan anaven a Lluc.

Al costat de la mina d'aquesta font, una taula i un banc de pedra ens conviden a seure per descansar una estoneta.

3. La margalideta i la falguera de Lluc

Abans de tornar a emprendre camí, podem aprofitar per conèixer una planteta que cerca llocs com aquest per créixer, llocs que són un poc humits: la margalideta (*Bellium bellidioides*). És petitona, i si no és primavera, no la trobarem florida, i potser ens haurem d'acotar per veure que té les fulles un poquet arrodonides i que estan agrupades en forma de roseta a la base de la planta.

Margalideta (Foto: Gràcia Salas)

Pels voltants, la falguera de Lluc (*Pteridium aquilinum*) és bastant abundant i no ens passarà desapercebuda perquè pot arribar a fer un metre d'alçària. La fulla, que en el cas de les falgueres s'anomena fronda, està molt dividida. Hi havia la creença que aquesta falguera floria, fructificava i dispersava les llavors quan arribava la mitjanit de Sant Joan; per això mai no se la veia en flor i era impossible recollir-ne la llavor. Se li atribueixen propietats medicinals, però hom diu que ha de ser recollida als voltants de Lluc perquè sigui efectiva.

Aquesta creença, recollida a les "Rondaies mallorquines" de Mn. Alcover, no té fonament científic, ja que les falgueres es reproduïxen per espores, que es troben al revers de les fulles.

Falguera de Lluc (Foto: Gràcia Salas)

4. Caminant per l'alzinar fins a la vall d'en Marc

Camí per dins l'alzinar (Foto: Gràcia Salas)

Ens endinsam dins l'alzinar, on segur que ens cridarà l'atenció la manca quasi absoluta de sotabosc.

Després d'uns quants revolts, arribam a un ampli camí asfaltat que ens conduirà fins al costat del torrent Fondo de Muntanya i a la vall d'en Marc, on els conreus de figueres, ametlers i tarongers dominen el paisatge.

Aquesta vall marca l'obertura de la Serra cap a la costa i separa dues grans alineacions muntanyoses. Si ens giram cap al sud, veim el puig de Ca de Míner (887 m, l'altitud màxima del municipi), la Cuculla de Fartàritx, la Moleta i el Moletó, relleus que actuen com a contraforts del puig Tomir. A l'altre bloc muntanyós, situat al nord de la vall d'en Marc, es troben el puig de Can Mas-sot, el puig Gros de Ternelles (el segon més alt del terme, amb 839 m) i el puig de l'Esbaldregat.

5. La història de Balaixa d'Algatzení i de Ben-Nassar de Beni-Gigar

Abans de la conquesta, a les terres que avui anomenam Son Marc, que dóna nom a la vall, hi havia l'alqueria sarraïna de Beni-Gigar, on vivia l'hereu Ben-Nassar. S'enamorà de Balaixa, filla de l'alqueria veïna d'Algatzení, avui Can Guilló. Però els seus pares no aprovaven aquesta relació, i Balaixa emmalaltí d'amor. Entre deliris deia que només les flors d'ametler de Beni-Gigar podrien curar-la. Son pare estava preocupat, perquè faltaven encara mesos perquè els ametlers florissin. Balaixa, però, insistia. Llavors son pare decidí que si Ben-Nassar li duia un ram de flors d'ametler abans que hagués passat la lluna plena donaria el seu consentiment per a les seves noces.

Ben-Nassar patia perquè pensava que els ametlers mai no floririen abans de la lluna plena. I plorà davall les branques d'un dels ametlers de Beni-Gigar. Llavors, un rossinyol, quan va veure com s'obrien les flors blanques, cantà:

L'ametler, així florit,
és un vel de nuviades;
i per la donzella,
el cel obert davant la seva ànima.

Ametlers florits a la vall d'en Marc (Foto: Gràcia Salas)

Pi de Son Grua (Foto: Gràcia Salas)

Balaixa i Ben-Nassar a la fi es casaren. A Pollença podem trobar un carrer dedicat a Balaixa.

Amb les remors d'aquesta bella llegenda arribam al Pi de Son Grua, un pi alt que s'alça a la cruïlla del camí vell amb la carretera Ma-10 de Pollença a Lluc.

Seguim per un tiranyet més o menys paral·lel a la carretera pel costat del torrent de Son Marc. Els plataners (*Platanus* sp.), el cirerers de pastor (*Crataegus monogyna*) i els esbarzers (*Rubus ulmifolius*) són ben abundants en aquest tram de camí. Un poc més endavant creuam un pont per a vianants, dit el pas d'en Barqueta, i sense cap dificultat arribam a Pollença.

Paratge natural de la Serra de Tramuntana

Oficina de gestió del Paratge natural. Gremi Corredors, 10, 1er pis. Pol. Son Rossinyol 07009 Palma
Tel. 971 17 66 66 / 971 17 76 39

Centre d'interpretació i informació de ca s'Amitger (Lluç) Ctra. Lluç a Pollença s/n

Tel. 971 51 70 70 / 971 51 70 83

espaisnaturalsprotegits.caib.es

@PNSerraTramuntana